

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ.410.004.04.2023

Józef Walczak
Przewodniczący Zarządu
Gminna Spółka Wodna w Jarocinie
37-405 Jarocin 159

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/089 Realizacja przez spółki wodne zadań finansowanych ze środków publicznych.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Gminna Spółka Wodna w Jarocinie (Spółka), 37-405 Jarocin 159.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Józef Walczak, Przewodniczący Zarządu, od dnia 3 marca 2020 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił Paweł Domaradzki, od dnia 8 marca 2016 r. do dnia 3 marca 2020 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Wykorzystanie przez spółki wodne środków publicznych.
Okres objęty kontrolą	Od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 3 marca 2023 r., z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie
Kontroler	Wojciech Ostrowski, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr LRZ/57/2023 z 15 lutego 2023 r. (akta kontroli str. 2-3, 40)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykorzystanie przez Spółkę środków publicznych w okresie objętym kontrolą.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Otrzymane środki wykorzystane zostały prawidłowo i gospodarnie. Dotacje rozliczono zgodnie z wymogami określonymi przez dotujących i uzyskano zakładane efekty robót.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego kontrolowanej działalności.

OBSZAR

Wykorzystanie przez spółki wodne środków publicznych.

Opis stanu
faktycznego

1. Spółka funkcjonuje jako samodzielna jednostka od roku 1990, po wystąpieniu z Rejonowego Związku Spółek Wodnych w Nisku.

(akta kontroli str. 4-8)

W kolejnych latach objętych kontrolą liczba członków Spółki wynosiła³: 1.320, 1324, 1334, 1334 i 1.333.

Obowiązujący statut Spółki zatwierdzony został decyzją Starosty Nizańskiego w dniu 11 czerwca 2003 r⁴.

W Statucie zapisano między innymi, iż:

- *wysokość składek i innych świadczeń członków spółki ustala na dany rok zarząd spółki,*⁵

- *nie opłacone w terminie składki członkowskie podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o egzekucji należności podatkowych*⁶.

W Statucie brak było zapisów dotyczących warunków przyjmowania nowych członków spółki wodnej, ustania członkowska w spółce wodnej oraz rezygnacji członkostwa w tej spółce.

W związku z niezgodnością powyższych zapisów z art. 448 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne*⁷, Przewodniczący Zarządu wyjaśnił, iż *ani obecne, ani poprzednie organy statutowe naszej spółki nie zwróciły uwagi na ten fakt, niejako wychodząc z założenia, że takie sytuacje wychwyci Starostwo Powiatowe, które sprawuje nadzór.*

(akta kontroli str. 9-24)

Spółka obejmowała swym zakresem działalności 1.700 ha powierzchni, na której sieć drenarska stanowiła 1.090 ha, a rowy 82,5 km.

W latach 2019-2022 wykonywano prace konserwacyjne na rowach (którymi objęto odcinki o długości łącznej odpowiednio: 13,34, 11,84, 8,57 i 7,87 km) oraz na urządzeniach drenarskich (którymi objęto odcinki o długości łącznej odpowiednio: 4,1, 7,2, 5,7 i 4,9 km).

(akta kontroli str. 25)

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Według stanu na dzień 1 stycznia każdego roku.

⁴ OLR.I.6212-9/03/A.

⁵ Rozdział 3 § 11 ust. 1.

⁶ Rozdział 3 § 11 ust. 3.

⁷ Dz.U. z 2022 r. poz. 2625 ze zm.

W okresie objętym kontrolą Walne Zgromadzenie Delegatów Spółki podjęło łącznie 28 uchwał, z tego corocznie w sprawie: zatwierdzenia rocznego sprawozdania zarządu z działalności w danym roku i udzielenia zarządowi absolutorium, ustalenia składek członkowskich, zatwierdzenia sprawozdań komisji rewizyjnej, udzielenia zarządowi zezwolenia na podejmowanie decyzji w sprawie umorzeń składek, przyznania diet zarządowi oraz komisji rewizyjnej, przyznania przewodniczącemu nagrody, a ponadto w roku 2020 w sprawie: wyboru przewodniczącego zarządu Spółki. Podjęte uchwały były każdorazowo przekazywane Staroście Niżańskiemu w ramach sprawowanego przez niego nadzoru nad Spółką.

(akta kontroli str. 26-53)

2. W okresie objętym kontrolą Spółka na realizację zadań statutowych otrzymała środki publiczne w kwocie łącznej 326.400 zł, z tego:

- 171.400 zł z dotacji z budżetu państwa udzielonych w kolejnych latach przez Wojewodę Podkarpackiego na pokrycie części kosztów konserwacji urządzeń melioracji wodnych, w wysokości:
 - w roku 2019 – 41.700 zł⁸,
 - w roku 2020 – 39.000 zł⁹,
 - w roku 2021 – 40.500 zł¹⁰,
 - w roku 2022 – 50.200 zł¹¹,
- 155.000 zł z dotacji z budżetu Gminy Jarocin udzielonych w kolejnych latach na konserwację rowów melioracyjnych, w wysokości:
 - w roku 2019 – 37.500 zł¹²,
 - w roku 2020 – 37.500 zł¹³,
 - w roku 2021 – 40.000 zł¹⁴,
 - w roku 2022 – 40.000 zł¹⁵,

(akta kontroli str. 54-55)

Przewodniczący Zarządu wyjaśnił, iż zakres planowanych robót nie był konsultowany z innymi j.s.t. oraz spółkami wodnymi.

(akta kontroli str. 23-24)

3. Kontrolą objęto realizację wszystkich zadań w latach 2019 – 2022 i ustalono, co następuje:

- w roku 2019 wydatkowano łącznie 108.070 zł (z tego środki własne – 28.153 zł),
- w roku 2020 – 86.388 zł (środki własne – 9.888 zł),
- w roku 2021 – 108.113 zł (środki własne – 27.239 zł),
- w roku 2022 – 119.800 zł (środki własne – 29.600 zł),
- wykonano prace konserwacyjne na rowach oraz urządzeniach drenarskich w wymiarze przedstawionym w pkt 1 niniejszego wystąpienia pokontrolnego,
- wszystkie zadania zrealizowano zgodnie z postanowieniami umów, w szczególności co do zakresu i terminu wykonania robót oraz wysokości finansowania,
- otrzymane środki wydano prawidłowo i każdorazowo osiągnięto zakładane rezultaty.

(akta kontroli str. 25, 56-197)

4. Wszystkie realizowane zadania zostały rozliczone prawidłowo, tj. zgodnie z określonymi przez dotujących wymogami formalnymi, wykazano faktycznie

⁸ Umowa nr 18/2/ŚR/2019 z 30.07.2019 r.

⁹ Umowa nr 20/3/ŚR/2020 z 01.09.2020 r.

¹⁰ Umowa nr 16/3/2021 z 26.07.2021 r.

¹¹ Umowa nr 18/3/2022 z 03.08.2022 r.

¹² Umowa nr 1/2019 z 16.04.2019 r.

¹³ Umowa nr 1/2020 z 19.06.2020 r.

¹⁴ Umowa nr 1/2021 z 07.04.2021 r.

¹⁵ Umowa nr 3/2022 z 05.04.2022 r.

poniesione koszty, a zakres wykonanych robót każdorazowo udokumentowano w protokołach odbiorów i kosztorysach powykonawczych (obmiarach robót). Kosztorysy (obmiary robót) sporządzał każdorazowo pracownik Spółki, a protokoły odbioru robót podpisywali 2 lub 3 członkowie zarządu Spółki.

(akta kontroli str. 56-197)

5. Spółka nie była kontrolowana w zakresie wykorzystania środków publicznych.
(akta kontroli str. 23-24)

6. Przewodniczący Zarządu wyjaśnił, iż w działalności Spółki występują następujące problemy:

- niski poziom finansowania Spółki pozwalający jedynie na wykonywanie niezbędnych prac zgłaszanych przez właścicieli gruntów,
- brak chętnych do wykonywania konserwacji rowów i urządzeń drenarskich.

(akta kontroli str. 23-24)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Rzeszów, 18 kwietnia 2023 r.

Kontroler
Wojciech Ostrowski
główny specjalista k.p.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie
Dyrektor
Wiesław Motyka

/-/

/-/